

דברי הימים

ליקוטי דברי תורה על פרשת השבוע

נלקח מספר "שערי חיים" על פרשיות השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א

ה' אלול התשפ"א
שנה ח'

פרשת שופטים

גיליון 394

שופטים ועוֹטְרִים

כרגיל מידי שבוע, חיפשתי סיפור שירגש אתכם הקוראים שיספר בקצרה על נושא בפרשתנו, ולאחר מסע בין ווארטים וסיפורים מרגשים, החלטתי לשתף איתכם את הסיפור שהביא המגיד מישרים בארץ ישראל הנקרא בפי כל הרב יצחק לסרי שליט"א שהוא אחד מגדולי המחזירי בתשובה בדורנו.

מסופר על בחור חרדי שהלך ברחוב המחבר בין בני ברק לרמת גן, באחד מלוחות המודעות הוא ראה מודעה על בחור צעיר שחלה במחלה הנוראה והוא זקוק בדחיפות להשתלת מוח עצם... ומי שמוכן יהיה לתרום יבוא על שכרו מן השמיים, הבחור התרגש והלך לקופת החולים כדי לבצע את הבדיקות. לאחר כמה ימים התקשרו להודיע לו שהוא נמצא מתאים להתרמה, ניגש הבחור החרדי אל הרופא המטפל וביקש לפגוש את הבחור שהוא אמור לתרום לו מוח עצם, כשנפגשו הוא ראה מולו בחור חילוני והתפתחה ביניהם שיחה ארוכה של כמה שעות, על המחלה, על הדת וכמוכן על החיים - שיחה בה הם נקשרו אחד לשני בלב ובנפש.

חזר הבחור החרדי לביתו וסיפר לאביו על הפגישה המרגשת שהייתה לו. אביו הקשיב לכל מילה ושאל מי הבחור ומאיזו משפחה הוא. ברגע שהבן אמר מי הבחור ומי אביו, זעק אביו זעקה גדולה ואמר: "מי, הוא?? אני אוסר עליך לתרום לו. על גופתי המתה אתה תתרום לו!". הבן נבהל מאוד מתגובת אביו "אבל אבא.. זה פיקוח נפש", אך האבא המשיך בשלו: "אתה לא תתרום לו!". הבן לא הבין מה קרה לאביו, הוא ניגש וסיפר את זה לרב גדול שהגיע באופן מיידי לביתם, ניסה לדבר אל ליבו של האב ולשאול למה הוא מתנגד.

אמר האבא לרב: "אני מכבד מאוד את כבוד הרב... ובוודאי שלא אגרש אותך מביתך, אבל אם תמשיך לנסות ולשכנע אותי, אני אצא מהבית". אמר לו הרב: "הרי כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם ומלואו". האב נשאר קר וקפוא ולאחר כמה דקות, לעיני כל ההמומים, פתח האב את דלת הבית ויצא. הרב היה בהלם, פנה לבן ואמר: "יש פה סוד גדול שאני חייב לדעת אותו". ענה הבן ואמר: "אבא אדם סגור, אבל כשהוא שותה יין, ליבו נפתח. בליל הסדר מצווה לשתות כמה כוסות של יין, אם כבוד הרב יוכל בבקשה להגיע אלינו בסוף ליל הסדר, אולי נוכל לדבר אל ליבו".

ואכן כך היה, הרב הגיע לביתם בסיום ליל הסדר, האב שכבר היה מבושם מהיין פנה אל הרב ואמר: "כבוד הרב, אני מתנצל על התנהגותי באותו יום, אספר לך את הסיפור שעומד מאחורי הסירוב שלי שבני יתרום לבנו מוח עצם ואין לי ספק שכבוד הרב יסכים איתי". הקשיב הרב לכל מילה והאיש החל לספר:

"אני ניצול שואה. בגטו היינו כמה גברים בתוך חדר אחד קטן, עובדים קשה ולא מקבלים אוכל, הבן שלי הקטן היה איתנו, אבל הגרמנים ימ"ש לא ידעו על קיומו כי היינו מחביאים אותו בתקרת העץ של החדר. בלילה היינו מוציאים אותו והוא היה גונב לגרמנים אוכל ומביא לנו. אותו אדם שאנחנו מדברים עליו, שאתם רוצים ומתחננים שנתרום לבנו מוח עצם היה מומחה לבניית פצצות. הוא היה עובד בשביל הנאצים וכונה להם פצצות. לכן הוא היה מכובד מאוד, היה מסתובב בגטו בגאווה עם שני שומרי ראש. יום אחד הוא נכנס לחדר שלנו עם מקל בידו והחל לדפוק על הקירות עד שהגיע לתקרה. כשדפק בחוזקה על התקרה, נפלנו כמה עצים והבן שלי צנח מהתקרה, הוא תפס את בני בחוזקה, עיקם את ידו, הוציא אותו החוצה, סגר את הדלת ושתי יריות נשמעו באוויר.. שתי יריות שפילחו את לבי לנצח.. ועכשיו תאמר לי כבוד הרב, איך אוכל לסלוח?"; סיים את דבריו בכאב, כשהוא מוסיף לסיום כי "בני לא יציל את בנו!"

הרב שהיה מוצף בדמעות, פנה אל האיש ואמר: "אני מבין ללך, אבל מה הבן שלו אשם? אולי יש משהו שמסתתר פה ואנחנו לא מודעים אליו? הרי נסותרת הן דרכי האל.. וחוף מזה יש לנו אפשרות לעשות פה קידוש ה' גדול, בוא נלך ונדבר איתו".

לאחר שעות רבות של שכנועים מצד הרב, הסכים האב. הם הגיעו לפתח ביתו של האיש וכשנפגשו עיניהם, האב הנרגש כמעט והתמוטט. אבל אז פתח האיש את פיו ואמר: "אתה כועס עליי שנים רבות וכל החיים חיכיתי לרגע שאראה אותך כדי שתדע את האמת ומשמיים זימנו לנו את הרגע הזה עכשיו. הגרמנים רצו להרוג את כל הגברים בחדר שלכם, כי הם ידעו שיש שם ילד קטן שגונב להם. אני רצייתי להפחית את הנזק ואמרת להם שאלך ואהרוג רק את הילד בכדי להציל אתכם. כשהוצאתי אותו החוצה, לא הייתי מסוגל להרוג אותו, אבל השומרים היו לידי, לכן יריתי שתי יריות והרגתי את שני השומרים. משם הברחתי את הילד למנוח שהיה בקרבת מקום. הגרמנים שידעו שבגדתי בהם, לא יכלו להרוג אותי כי הם היו זקוקים למידע שלי בבניית פצצות ולכן הם פגעו בגופי באופן כזה שלא אוכל להוליד ילדים לעולם. כשנגמרה המלחמה, ידעתי שאין לי סיכוי להביא ילדים לעולם, ולכן הלכתי למנוח וביקשתי את הילד שהשארתי שם. הם החזירו לי אותו, ואני גידלתי אותו כל השנים בחום ואהבה, והילד הזה, שזקוק להשתלת מוח עצם - הוא בעצם הילד שלך!"

המסר הגדול של הסיפור הוא: לא כל מה שאנו רואים בחיים אנו באמת מבינים, אי אפשר לשפוט אף אחד, רק את עצמינו. ולכן התורה אומרת בפרשה, "שופטים ושוטרים תתן לך", אל תתן לאחרים! אלא לעצמך. מי אנחנו שנשפוט אחרים, למה אנחנו חייבים להעיר, או להיות מי שמדבר על אחרים? לא לחינם המשנה אומרת באבות: "היו דן את כל אדם לכף זכות" - את כל האדם" רק שתראה את "כל האדם" אז תוכל לדעת מה קורה באמת. אבל התפקיד שלנו לא לשפוט אחרים. גם שנראה לנו שאנחנו כבר יודעים הכל, ומבינים במה מדובר, אף פעם לא נצליח לראות את התמונה השלימה.

וכבר אמר שלמה המלך "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם", כמו שאדם מביט במים, הוא רואה את עצמו, כך שרואה משהו אצל חברו, זה בעצם השתקפות שלו. לכן מסבירים חז"ל למה אדם מייך שופט את האחר? כי בעצם רואה את עצמו, ולא אוהב לראות את אותה תכונה שיש אצלו. לכן הוא מעיר לו. לכן לפני שאנחנו שופטים את חברי, את האישה, את העובד שלנו, את השכן, נחשוב לעצמינו אולי אצלינו יש את הבעיה ולא אצלו. אני גם לא מושלם. מי אני שישפוט אותי.

לפני שאנחנו באים להעיר למישהו, או לשפוט מישהו שעשה מעשה מסויים, או דיבר בצורה לא יפה, קודם נעצור לחשוב אולי הוא עובר תקופה קשה, אולי יש לו בעיה אחרת שמפריעה לו. יכול להיות הרבה סיבות. לכן תמיד ננסה להפך בזכותו של השני, ותמיד לראות את הצד הטוב אצל הזולת. כך נוכל לחסוך הרבה מריבות, מחלוקות, כעסים, תביעות בשלום עם. תמיד להסתכל בצורה חיובית על השני ולדון לכף זכות. ואז בורא עולם יתנהג אלינו באותה מידה וידון גם אותנו לכף זכות!

הצורק

זמני השבת

- 6:45 מנחה וקבל"ש א':
- 6:55 פלג המנחה:
- 7:15 סופ"ז הדלה"נ למנין א':
- 8:11 הדלקת הנרות:
- 8:15 מנחה וקבלת שבת:
- 4:32 עלות השחר:
- 5:44 נץ החמה:
- 8:00 דף היומי:
- 9:24 - 8:48 סופ"ז ק"ש:
- 9:00 שחרית:
- 6:00 מנחה מנין א':
- 8:15 מנחה וסעודה ג':
- 9:22 מוצאי שב"ק:
- 9:38 מוצאי שב"ק - ר"ת:

זיכוי הרבים

רכשו לכם זכות הפצת הגליון 'דברי חיים' להצלחה ולסיד"ש בכל העניינים או להנצחת קרוביכם.

kehiladivreichaim@gmail.com

נדבת

דפסת הגליון והפצתו

לעילוי נשמת

האשה החשובה

מרת אסתר ע"ה

בת ר' ישעיהו ז"ל

נלב"ע ד' סיון

תשס"ח

שופטים ושופרים תתן לך בכל שעריך:

בסוף פרשת ראה מוזכר ענין נתינת צדקה בשלש רגלים, וגם קודם לפרשת רגלים כתיב פרשת צדקה, וכאן מתחיל הענין של ושפטו את העם משפט צדק, וכן מצינו בכל פעם כשנזכר ענין הצדקה כתיב אחריו ענין משפט, כמש"כ ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, וכן בתפילה אנו אומרים מלך אוהב צדקה ומשפט, כי יש אנשים הנותנים צדקה בלב שלם ורוצים ליתן לעני הגון, אבל הממון אינו שלהם לגמרי, כי בא להם על ידי אונאה וגניבה או אפילו לפעמים על ידי ספק או ספק ספיקא בהלכות אונאה, וצדקה כזו אינה נחשבת לכלום, כי אני ה' שונא גזל בעולה, לכן אחר מצות צדקה מזכיר התורה ענין דינים לידע כי הממון שנותנים לצדקה צריך להיות ממון כשר ואז הקב"ה אוהב הצדקה כשנעשה במשפט.

שופטים ושופרים תתן לך:

דוקשי רשימות כתבו שזה בגימטריא בדיוק "יראה לדיינים כאילו גיהנום פתוח תחתיהם" וכן בגימטריא בדיוק "כאלו חרב הוא מונחת בין ירכותיהם" [כמבואר בסנהדרין דף ז.], עוד בגימטריא בדיוק "ידע הדיין מי הוא דן ולפני מי דן ומי העתיד להפרע ממנו אם יטה מקו הדין", וזה דבר פלא איך כל דברי חז"ל מרוזמים בתוה"ק [כרם הצבי].

תתן לך:

יש לדייק מהו "לך", וכתב התולדות יעקב יוסף הביאור "לומר לך", שלא יהיו לך שתי מידות של משפט וצדקה, דהיינו לעצמו הוא מתיר לעשות דברים שונים בשעה שעוסק במשא ומתן, ומורה היתרים לעצמו אשר הם כולם שקר וכזב, מחמת נגיעת עצמו, ועל אחרים מחמירים כחוט השערה ומדקדקים על כל דבר קטן, אין זה דרך הנכון, אלא אותו משפט ואותו משמר שאתה רוצה בשבילך תן גם לאחרים, ואם אתה מדקדק עם אחרים תדקדק עם עצמך ג"כ.

ושפטו את העם משפט צדק:

לכאורה קשה הלא הדיינים שפטו רק בעלי דינים כשהיה להם סיכסוך ביניהם ולא כל העם, והיה לו לומר ושפטו משפט צדק מהו "את העם", וי"ל להתוה"ק מלמדת אותנו שיש למנות דיין על הציבור שיש לו אהבת ישראל ומלמד זכות על כלל ישראל, והטעם לזה כי איתא צפרקי אבות [פ"א] כשבעלי הדינים עומדים לפני הדיינים צריכים להיות בעיני הדיינים כרשעים, [ביאור הדבר הוא שעל הדיין לחקור הדבר היטיב ואין לו להאמין לדבריהם כי לכל בעל דין יש לו נגיעות ועומד לשקר]. א"כ עלול הדיין להסתכל תמיד בעין רע על בני ישראל כי הוא רואה תמיד דברים אשר לא יעשו, לכן מזהיר אותו התוה"ק ושפטו "את העם" משפט צדק, דהיינו אף שאתה רואה תמיד בעלי דינים העושים דברים שאינם טובים, אבל לכל העם יהיה לך עין טובה, ולא יורש בעיני הדיין טענות על בני ישראל, וזה מוסר השכל לכאו"א שאף שרואים לפעמים חסרונות אצל בני אדם ומלומד בכך, אל יסתכל על כל הציבור בחשדנות אלא בעין טובה כנ"ל.

לא תטה משפט ולא תקח שוחד:

בכתובות דף ק"ה איתא מאי שוחד שהוא חד, פרש"י שהנותן והמקבל נעשים לב אחד, וכספר לקט שמואל כתב נסס ה"מ דבשבת דף י. מבואר דכל דיין הדין דין אמת לאמתו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, פירושו של דבר שיש לו סיעתא דשמיא לבוא אל האמת לאמתו, ואם הקב"ה שותפו

בדאי לא יצא מכשול מתחת ידו, אבל אם לוקח שוחד אינו דן אמת לאמתו, ממילא אין הקב"ה שותפו ונשאר לבדו בלי שותף, וזה הביאור מאי שוחד מה פעולת השוחד עושה, שנשאר חד בלי סיוע מהקב"ה, ויש רמז לזה שהסופי תיבות של לא תקח שוחד הוא אחד, אבל אם לוקח שוחד א"כ מסתלק ה"לא" ונשאר סופו תיבות של תקח שוחד שהוא חד, וחסר הא' רמז לאלופו של עולם.

פעם אחת בא א' להגה"ק הרב יוסף חיים זוננפעלד ז"ל רב דירושלים עיה"ק ושאל אותו עם יקבל משרה עם שכירות הגונה אצל מוסד א' שאינו על פי דרך התורה אמנם אין הם דורשים ממנו שיעשה דברים אשר לא כדת, אמר לו הרב שאסור לו ליקח המשרה כי סוכ"ס ישפיעו עליו שיעשה דברים אסורים, אמר לו השואל רבי! הלא בנתיים אני יכול להתחיל המשרה ואם "אראה" שהם רוצים להשפיע עלי אזי אסלק מהם, השיב לו הרב אם היית יודע "שתראה" המצב ולצאת משם קודם שיהיה מאוחר אזי טוב, אבל מפחד אני "שלא תראה" דהרי הפסוק אומר כי השוחד יעור עיני חכמים.

כנש"י מצואר דהלוקח שוחד אי אפשר שלא יטה לצד אחד, ולכאורה קשה למה באמת אי אפשר לאדם שאינו מחשיב ממון ששוחד לא יטה אצלו ההכרעה, וי"ל בפשטות כי המקבל מתנה מחבירו צריך להכיר לו טובה, ואם אינו מכיר טובה זה חסרון מצד צדקת הדיין, ובע"כ צריך להחזיר עמו טובה, ממילא שפיר אי אפשר שלא יטה לצד הנותן המתנה, כי חייב להכיר לו טובה.

צדק צדק תרדוף:

ענין כפל הלשון "צדק צדק", כתב בחו"מ סימן י' שהדיין כשמגיע לו שאלה אשר היה לו שאלה כזה מכבר, אל ימהר לפסוק ולומר שהנידון עכשיו דומה להנידון של פעם הקודם, אלא עליו לברר מחדש אולי טעה בראשונה ואולי אין הנידון דומה, וזהו הביאור צדק אפילו אם אתה חושב שיש לך פסק דין צודק מ"מ עוד פעם תרדוף אחר הצדק כי אין נידון אחד דומה לחבירו, ויש לעיין בכל דין מצד עצמו.

כאזן עזרא מצואר שהבעל דין הבא להתדיין יש לו שני דרכים או שינצח ויהיה זכאי או שיתחייב, וצריך לחשוב בעצמו שבין כך ובין כך יש צדק, אם ינצח אז בודאי יש צדק אבל אפילו אם יתחייב יש בזה ג"כ צדק, כי מי רוצה שיהיה בידו כסף שאינו שלו ואינו מגיע לו, ולכן נכתב שני פעמים צדק. כספר קול אליהו כתב לרמז מה שאמרו חז"ל שמושיבין בי"ד בימי שני וחמישי, ואמר הגר"א שנרמז כן בפסוק זה כי דוע שיש ז' מזלות כמבואר בשבת דף ק"ט: והם שבתאי, צדק, מאדים, חמה, נוגה, כוכב, לבנה, ועיי"ש ברש"י שעושה חשבון שתחילת ליל שני הוא מזל צדק ותחילת יום חמישי הוא מזל צדק, וזה נרמז כאן בפסוק צדק צדק תרדוף, שיפשטו כשהמזל צדק שולט.

הרבי ר' בונם מפסיסחא ז"ל היה אומר בצדק תרדוף את הצדק, גם הרדיפה אחר הצדק והיושר צריכה להיות בצדק ולא בשקר או שאר תחבולות.

לא תטע לך אשורה כל עץ אצל מזבח ה"א:

המזבח היה צריך להיות של אבנים דוקא, כי החילוק בין דומם וצומח שהדומם כמו האבן אינו צריך לקבל כלום, וחיותו מצד עצמו, משא"כ הצומח צריך לקבל השקאה ממים כדי שיצמיח, ויש רמז לזה שהקרבנות אינם נתינה להקב"ה כי הקב"ה אינו צריך לקרבנות שלנו, כמו האבן שאינו צריך לקבל, רק הטובה הוא בשבילנו, לכן הקפידה התורה שלא יהיה אצל

בתורה כתיב תמים תהיה ולא חכם תהיה, השיב לו התלמיד, אמת, אבל צריך להיות חכם לידע איך להיות תמים ולא להיות שוטה וד"ל.

לא תוכל לתת עליך איש נכרי:

פעם א' פרץ מחלוקת בעיר א' בענין הרבנות, כל צד רצה רב משלו, לבסוף כתוצאה מהמחלוקת נבחר רב שלישי שהיה מהמשכילים, אמר אז הגה"ק הדברי יחזקאל, מעולם לא הבנתי את הפסוק לא תוכל לתת עליך איש נכרי מי יעלה על הדעת לבחור באיש נכרי כמלך, אלא כשיש מחלוקת גם זה אפשר, כי כל צד מרוצה שאפילו גוי יבחר ובלבד שלא יבחר הצד שכנגד.

שום תשים עליך מלך אשר יבחרוהו אלמך:

יש להקשות דלכאורה זה סתירה שאם בני ישראל משימים עליהם מלך א"כ אינו נבחר מה, אלא הענין הוא שמצינו שאם יש לאדם כרי של תבואה והם טבל והוא מפריש חטה אחת לתרומה, נעשה החטה קודש אף שמתחילה לא היה שונה משאר החטים, כמו כן אם בני ישראל בוחרים מביניהם אחד שלדעתם הוא ראוי להיות מנהיגם, אזי נותנים לו סיעתא דשמיא להיות מנהיג נאמן, ומשפיעים עליו קדושה יתירה, וזה ביאור הפסוק שום תשים עליך מלך, ומי שתקחו למלך הוא האיש אשר בחר ה', כי בני ישראל אעפ"י שאינם נביאים הם, בני נביאים הם, ויש להם הרגשה מי לבחור למנהיגם, אמנם יש תנאי "מקרב אחיך תשים עליך מלך" שיהיה אחד מן האחים לדיעה דעת תורה ולא נכרי במצות, ואז יהיה ראוי לכך.

לא ירבה לו סוסים:

יש ג' דברים שהמלך צריך ליהזר מלהרבות והם כסף סוסים ונשים, והראשי תיבות הוא כס"א, כי כסא המלוכה יש בו לרמז מה שהמלך חושב שיושב בסוה ויש לו כל טוב ואין מי שיכול להעבירו משם, אמנם מלך ישראל צריך לדעת כי המלוכה אינו רק כסא ועניני כבוד אלא הוא אחריות גדולה ועבודת כלפי העם, לכן אין לו זמן ופנאי לעסוק בענינים גשמיים הנ"ל אלא וכתב לו ספר תורה שיהיה התנהגות שלו אך ורק על פי התורה הקדושה, וקרא בו כל ימי חייו דהיינו כל המאורעות של חייו יכול לקרוא מתוך התורה הקדושה.

איתא בחז"ל ששלמה המלך נשא הרבה נשים ואמר הלא כ' בתורה ולא יסור לבבו, וחשב שזה לא שייך אצלו, ואמרו חז"ל שאות י' בא לפני הקב"ה וטען על שלמה המא לו הקב"ה יאבד שלמה ואלף כמותו ואל יאבד אות אחת בתורה, ושמעתי גסס הגה"ס הרב שמעון שוואב ז"ל למה דוקא האות י' טען לפני הקב"ה, ואמר דבר נפלא שבאמת היה צריך להיות נכתב בתורה לשון נוכח לא תרבה לך נשים, וכיון שכ' לא ירבה שהוא לשון נסתה, אזי אפשר לחשוב שאין מדברים אליו, וזה היה הטעות של שלמה שחב שהתורה אינו מדבר אליו אלא לשאר מלכים, לכן דוקא האות י' טען שעל ידו נעשה הטעות, ויש בזה מוסר השכל אם אדם שומע מוסר הנאמר לציבור, אף שאין המוסר בלשון נוכח אל יחשוב שאין הדבר נוגע לו, אלא אדרבה כל מה ששומע נוגע לו דוקא, ויקח ממה ששייך להתחזק.

מי האיש הירא ורך הלבב וגו':

איתא בסוטה דף מ"ד. זה המתירא מעבירות שבידו, ויש

המזבח שום עץ הרומז על מקבל, אלא אבן שאינו צריך לקבל כלום.

ולא תקים לך מצבה:

כתב הקדושה לוי מה שהאדם אוכל ושונה נקרא לך [חציו לכם], והתורה מזהיר לא תקים "לך" מצבה לא תעשה מהגשמייות מעמד ומצב לקיום רק הכנה לעוה"ב.

ולא תקים לך מצבה:

במדק רבה איתא שכסא שלמה המלך היה לו שש מעלות וכשעלה על הכסא היה כרוז יוצא מכל מעלה ומעלה והכרוז היה הלאוין שהוזכרו בתחילת פרשה זו: לא תטה משפט לא תקח שוחד וגו', ובמעלה העליונה יצא כרוז ולא תקים לך מצבה, ולכאורה יש להבין דבשלמא כל הלאוין יש לו שייכות למלך דמלך במשפט יעמיד ארץ, אבל מה השייכות של ולא תקים לך מצבה למלך דוקא, וכתב הגסס משמאל לפי דברי רש"י שמצבה היא אבן אחת ומזבח הוא צירוף של כמה אבנים, והנה הרבה פעמים המלך מושל בכונה שהכל בשבילו ובשביל כבודו ויש לו נגיעה עצמית [מה שקורין עכשיו "אגאיסטישע פאליטיק" שכל עניני המלוכה יצליחו כדי שהוא ישאר על הכסא, אבל התורה רצתה שהמלך ימשול רק לטובת הכלל ומטרתו הוא לאחד את הציבור, ולכן יצא כרוז לא תקים לך מצבה, אל תעשה ממשלתך לצורך היחיד דהיינו בשביל עצמך אלא כמזבח שמטרתו לאחד את הכלל כולו.

יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו וגו' ובערת הרע מקרבך:

יש לבאר למה הוצרך הפסוק שהעדים יהיו ההורגים, כי מי שמצוי בסביבתו עוברי עבירה ורואה אותם תמיד במעשיהם הרעים, מתרגל בזה ושוב אין הדבר חמור כל כך אצלו, כמו מי שמתפלל במקום אשר מדברים שם בשעת התפילה וקריאת התורה או שנמצא במסיבת חברה המדברים רכילות וליצנות ושקרים וכדומה, נעשה הדבר אצלו קל קצת, ואף אם הוא בעצמו לא היה רוצה בכך ואולי אינו עובר על זה בעצמו מ"מ במקום נסיון הוא יכשל, ורואים את זה בחוש ומתוך נסיון לדאבונינו, איך בחורים ואברכים טובים כשעוזבים את כותלי ביהמ"ד ונכנסים בעולם השקר אם מחברים לאנשי דלא מעלי מתהפכים לאנשים אחרים ואין זה אותו בחור או אברך נחמד שידעו מקודם, ולכן העדים שהם ראו את המעשה ודיברו עם העובר כשהתרו בו, וראו איך העובר עבירה אינו נתפעל, ואולי זה גרם אצלם חלישות בחומר הענין, לכן ציוה ה' שהם יהרגו את העובר כדי שיפעול הדבר אצלם ויבער הרע מקרבם שלא ישאר שום רשע מאותו עבירה וחסא אצלם.

תמים תהיה עם אלמך:

אין לבקש עתידות אלא להאמין בתמימות וקבל הכל באהבה, החוזה מלכוליך היה לומר מי חשוב יותר "אדם גדול" או "תמים" יש ראייה שהתמים חשוב יותר כי כשיש שני חלות ללחם משנה אחת גדולה מאוד ואינה שלימה ואחת קטנה שלימה, יש ליקח הקטנה ולעשות עליה הברכה כי היא תמימה, הרי ראייה שתמים חשוב יותר מאדם גדול, עוד מספרים שפעם אחת אמר לתלמידו הרה"ק מלאפשיטץ ז"ל שהיה חכם מחוכם מאוד,

לע"נ

הרה"ח ר' דוד אליהו בן הרה"ח ר' יוסף חיים גרינוואלד זצ"ל

לע"נ

הרה"ח ר' בנימין בייניש בן הרה"ח ר' ישראל וזנבניץ זצ"ל

ותשבחות לקל חי, ומוטב לומר תהילים כשיר זומר לה, ולשבח את הבורא על כל החסד אשר עשה עמו, כדי שלא יצטרכו לומר תהילים ח"ו בעת צרה, וזה מה שאמר דוד אשירה ואזמרה לה' שמע ה' קולי אקרא, על יד אמירת שירות ותשבחות ישמע ה' לקולינו.

מעומק לבבנו נביע את מיטב ברכותינו ואיחולינו אל מעלתם דיקירי בית מדרשנו, רודפי צדקה וחסד, ביתם פתוחה לאכסניה של תורה, כבוד ידידנו הדגולים, הרה"ח

ר' **יעקב פרענקל** הי"ו

ואביו ר' **אליעזר פרענקל** שליט"א

ר' **שלמה הוס** הי"ו

ואביו ר' **יצחק הוס** שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת נכדם / נינם

בשעטו"מ ובמזל"ט

לבנו / חתנו ר' **מאיר פרענקל** הי"ו

יהא רעוא מן קדם אבוהון די בשמיא שיזכה הרך הנולד להיכנס לבריתו של א"א בעיתו ובזמנו ויזכו לראות רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח במידה מרובה וגדושה מתוך חדווה והרחבת הדעת ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא לטובה ולברכה, אכ"ר

מעומק לבבנו נביע את מיטב ברכותינו ואיחולינו אל מעלת ידידנו היקר והדגול, רודף צדקה וחסד, ביתו פתוחה לאכסניה של תורה, מוסר נפשו בכל ליבו ומאוד עבדו בית מדרשנו הן בקולו הערב והן בידו הנדיבה, מלא במדע ובחכמה בתורה וחסידות, כביר המעש בפעולותיו

המרובות למען הכלל והפרט, הרה"ח

ר' **מרדכי יהודא וולדמאן** הי"ו

ולאביו היקר סיני ועוקר הרים, מעלה פנינים יקרים מפז, ממזרח שמש עד מבואו מהולל בפי כל,

הרה"ח ר' **יצחק סיני** שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונם בנישואי בנו / נכדו

הבה"ח ר' **עקיבא** הי"ו עב"ג

בשעטו"מ ובמזל"ט

יהא רעוא מן קדם אבוהון די בשמיא שיזכה לבנות בית נאמן בישראל ולבנין עדי עד ויזכו לראות רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח במידה מרובה וגדושה מתוך חדווה והרחבת הדעת ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא לטובה ולברכה, אכ"ר

לדייק בלשון חז"ל עבירות "שבידו", וכתב בספר גנוז יוסף שמצינו שהמקדש אשה ע"מ שאני צדיק אפילו היה רשע גמור מקודשת שמא היררה תשובה בדעתו שברגע א' אפשר להיעשות בעל תשובה, וא"כ גם כאן ע"י היררה תשובה היה אפשר להיעשות בע"ת, אבל על גזל אינו מועיל תשובה עד שיחזירנו, וזהו עבירות שבידו, שנעשה על ידו דהיינו גזל אזי לא מועיל היררה תשובה, לכן צריך להחזיר הגזל מקודם ואח"כ יכול להיות לוחם מלחמת ה'.

ויאמרו לאמור אשירה להי:

ראשי תיבות אלול, רמז שבימי חודש אלול חודש הרחמים והרצון יש להרבות באמירת תהילים לומר שירות

ברגשי כבוד והערצה נשגר בזאת ברכת מזלא טבא מעומקא דליבא אל מעלת האי גברא יקרא, בעל מעשים נפלאים וכבירים, איש חמודות יקר שבערכין, אהוב למעלה ונחמד למטה, כבוד ידידנו הדגול, הרה"ח

ר' **דוד צבי ליברמאן** הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

באירוסיו בנו החתן ר' **בנימין** הי"ו עב"ג

בשעטו"מ ובמזל"ט

יהא רעוא מן קדם אבוהון דבשמיא שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח, ויתברכו בבני הגוני, חיי אריכי ומזוני רוויחי, דורות ישרים ומבורכים עוסקים בתורה ובמצוות בנהורא מעליא. אכ"ר

ברגשי כבוד והערצה נשגר בזאת ברכת מזלא טבא מעומקא דליבא אל מעלת האי גברא יקרא, בעל מעשים נפלאים וכבירים, איש חמודות יקר שבערכין, אהוב למעלה ונחמד למטה, כבוד ידידנו הדגול, הרה"ח

ר' **יעקב פרענקל** הי"ו

ולאביו היקר סיני ועוקר הרים, מעלה פנינים יקרים מפז, ממזרח שמש עד מבואו מהולל בפי כל,

הרה"ח ר' **אליעזר** שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונם בנישואי בתו / נכדתו עב"ג בשעטו"מ ובמזל"ט

יהא רעוא מן קדם אבוהון די בשמיא שיזכו לבנות בית נאמן בישראל ולבנין עדי עד ויזכו לראות רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח במידה מרובה וגדושה מתוך חדווה והרחבת הדעת ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא לטובה ולברכה, אכ"ר

אוי מה היה לנו

בצער רב משגרים אנו כוס הנחומים ומשתתפים בלב שבור ודואב באבלם של ידידנו היקר והחשוב רודף צדקה וחסד וביתו פתוחה

תמיד לאכסניא של תורה ומיקירי לומדי ומתפללי בית מדרשנו

הרה"ח ר' **משה ווייס** הי"ו חתן ידידנו היקר הנגיד ר' **נחמן רייך** שליט"א

עם פטירתו בטרם עת ובעודו צעיר לימים איש האשכולות שתמיד שימח את לב חבריו וקרוביו וחיוך היה נסוך על פניו תמיד

למגדול ועד קטן כמו ישראל צבי ווייס ז"ל

יהי רצון שיהא מליץ יושר על כל בני משפחתו ובעד כל עם ישראל

תנחמו מן השמים ובעל הנחמות ירפא שבריכם

לע"נ

הרה"ח ר' **פינחס בן הרה"ח ר' בנימין בינוש וויזנבוים** זצ"ל

אשר הלך לעולמו לאחר שהזדנך ביסורים קשים וקבלם באהבה בטוב קפר' שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - נוניסן תשע"ז

